

CHIZKIJÁŠOVA MODLITBA

I. ČTENÍ Z BIBLE

2. Královská 18,17.28–32; 19,1.14–19.35–37; 20,1–5

II. ČTENÍ Z BIBLE

2. Paralipomenon 32,20–24 a 30,13.17–20

32,20–24: ²⁰ Proto se král Chizkijáš a prorok Izajáš, syn Amósův, modlili a úpěnlivě volali k nebesům. ²¹ Hospodin poslal anděla a zahubil v táboře asyrského krále všechny bohatýry, vévody a velitele. Král musel s ostudou odtáhnout zpět do své země. Když vešel do domu svých bohů, ti, kteří vzešli z jeho lůna, jej tam srazili mečem. ²² Hospodin zachránil Chizkijáše a obyvatele Jeruzaléma z rukou Sancheríba, krále asyrského, i z rukou ostatních nepřátel a zabezpečil je ze všech stran. ²³ Mnozí přinášeli do Jeruzaléma dary Hospodinu i vzácné dary Chizkijášovi, králi judskému. Od té chvíle byl v očích všech pronárodů vyvýšený. ²⁴ V oněch dnech Chizkijáš smrtelně onemocněl. Modlil se k Hospodinu a ten k němu promluvil a dal mu zázračné znamení.

30,13.17–20: ¹³ Do Jeruzaléma se shromáždilo množství lidu, aby v druhém měsíci slavili svátek nekvašených chlebů; shromáždění bylo velmi početné. (...) ¹⁷ Protože ve shromáždění bylo mnoho těch, kdo se neposvětili, lévijci, kteří zabíjeli velikonoční beránky, dbali, aby každého, kdo nebyl čistý, posvětili Hospodinu. ¹⁸ Velká část lidu, mnozí z kmenů Efrajimova, Manasesova, Isacharova a Zabulonova, se totiž neočistili. Jedli velikonočního beránka, ale ne tak, jak bylo předepsáno. Chizkijáš se za ně modlil: „Dobrotivý Hospodin nechť zprostí viny ¹⁹ každého, kdo se upřímným srdcem dotazoval na slovo Boha Hospodina, Boha svých otců, i když neprošli očišťováním ve svatyni.“ ²⁰ Hospodin Chizkijáše vyslyšel a lid uzdravil.

KÁZÁNÍ

Procházíme postním obdobím. Na jeho konci si budeme připomínat kříž Pána Ježíše Krista a jeho oběť za naše hříchy. Naše srdce se má připravit pokáním, lítostí i odpuštěním a smířením – a také modlitbou.

V příbězích o králi Chizkijášovi zaznívá neustále jeden tón: tím tónem je právě modlitba. Snad proto bývá někdy nazýván král modlitebník. Připomenu dnes tři chvíle z jeho života, o nichž v Bibli čteme, že to byly chvíle, kdy se modlil.

1. Modlitba za Jeruzalém (2. Paralipomenon 32,20–22)

První je modlitba za Jeruzalém ohrožený asyrským vojskem: „Král Chizkijáš a prorok Izajáš, syn Amósův, se modlili a úpěnlivě volali k nebesům. Hospodin poslal anděla a zahubil v táboře asyrského krále všechny bohatýry, vévody a velitele. Král musel s ostudou odtáhnout zpět do své země.“

Poslední nebo téměř poslední nedobyté město a všude nepřátelské obklíčení. Z úst nepřátel se ozývá jen a jen posměch. Snaží se podlomit a zastrašit obránce

Jeruzaléma: „Nevěřte králi Chizkijášovi, který vám tvrdí, že vás Hospodin vysvobodí. Jen vás klame. Žádný bůh žádného národa ani království nedokázal vysvobodit svůj lid z našich rukou. Ani vaši bohové – váš Hospodin – vás z mých rukou nevyšvobodí.“

Tak zní slova zpupných posluš nadutého a pyšného asyrského velkokrále. Tak to stojí v jejich dopisech. On je přece pán země. On vládne všemu. Před ním nikdo neobstojí, lidé ani bohové. „Co asi tak zmůžete? Úplně vás rozdrtíme. Když ale budete hodní a vzdáte se hned, tak vás jenom přesídlíme do cizí země.“

Je to chvíle sevření, je to chvíle hluboké úzkosti a nouze. Marná každá lidská snaha. Vlastní síly už nestačí na nic.

Jsou chvíle v životě Božího lidu, kdy končí všechno sebevědomí a sebedůvěra, protože lidská pomoc není k ničemu. Chvíle, kdy jsme slabí a bezmocní vůči náporu a moci zla. Můžeme si myslet, že mnoho zmůžeme svou šikovností, pracovitostí, úsilím, vůlí. A leccos jistě dokážeme. Ale někdy přijde chvíle, kdy zjistíme, že pracovitost, úsilí, snaha a pile nestačí. Neboť satanská moc je silnější než my a my si s ní sami neporadíme. Stojíme proti přesile.

A teď si představte tu scénu: Chizkijáš, místo aby svolal schůzi, pozval odborníky, radil se, vymýšlel strategii, místo toho všeho jde jako první do chrámu. Roztrhl si šaty, vzal si zíněné roucho a modlil se v chrámu. Dopis asyrského krále plný pyšných a nabubřelých slov tam prostřel na zem, aby si to Bůh přečetl.

Žádná horečná činnost, žádné porady, žádné schůze, žádné analýzy. To první, co dělá, je modlitba k Bohu. Řeknete možná: „Jistě, je to čas nouze, a když je čas ohrožení, veliké nouze, pak člověk myslí na modlitbu.“ Díky Bohu, že nám do života posílá také dny nouze, trápení a těžkostí. Mnozí bychom ani snad jinak o modlitbě nevěděli.

Ale můžete to přijmout i jako slovo pro každý den života. Probudíte se ráno. A na mysl vám přijde, co všechno máte dnes udělat. Okamžitě zapnete své myšlenky a plánujete a vymýšlíte, co a jak. Vzpomeňte si v té chvíli na Chizkijáše: nesvolává žádnou radu, ani radu svých myšlenek. Jde před Boha v modlitbě. Všechna horečná činnost je k ničemu, když jí nepředchází ona veliká chvíle před Bohem v modlitbě.

Jak je dobře, když se každé ráno umíte jako první ztišit před Bohem a předat svůj den do jeho rukou. Úplně jinak vyкроčím do dne, když ho hned na jeho začátku dám svému Pánu. Když řeknu: „Pane můj, tolik těžkých věcí mne dnes čeká a vůbec nevím, jak to zvládnou, jestli na to mám sílu. Vezmi můj život do svých rukou a pomoz mně slabému.“

S úzkostí myslím na to, že ani jako jednotlivci, ani jako církve nebereme vážně stav obležení, v němž jsme. Stále si myslíme, že to zachráníme sami, místo bychom jako Chizkijáš vyznali svou slabost a hledali sílu v Bohu. A když někdo volá a zve k modlitbám, zdá se mnohým, že je to něco zbytečného, skoro až nepatřičného. Že to tak mnozí berou, je vidět na účasti na modlitebních setkáních.

Díky modlitbě bych zachráněn Jeruzalém před obrovskou přesilou. Pyšný a nabubřelý syrský velkokrál musel s ostudou odtáhnout.

2. Modlitba za vlastní život (2. Paralipomenon 32,24)

Druhá chvíle modlitby je podobně jako první chvílí veliké nouze. Nejde ale o Boží lid, jde o Chizkijášovu osobní bolest a trápení. Těžce onemocní a prorok Iza-jáš mu říká, aby sepsal poslední vůli, protože brzy zemře. Je těžce nemocný a je ve smrtelném ohrožení. A v této chvíli se modlí a Bůh k němu promlouvá a dává mu zázračné znamení a uzdravení.

Zatímco první situace je nouze Božího lidu a jde v ní o Boží čest a Boží slávu, zde se jedná o docela osobní nouzi. Každý z nás máme takové osobní nouze ve svém životě. Nemoc, utrpení, trápení. I zde prožíváme svou lidskou ubohost. I zde cítíme, že není žádná jiná pomoc, než se obrátit na Boha a předložit mu svou bolest a tíži.

Kraličtí bratři vysvětlují ve svých poznámkách, že v Chizkiášově modlitbě zaznívá také úzkost o pokračování rodu, protože v té chvíli nemá žádného nástupce.

Syn Menaše, který se mu pak narodil, byl ale velmi bezbožný král. To některé vykladače vedlo k závěru, že to nebyla dobrá modlitba, že byla příliš sobecká, že si to Chizkijáš na Bohu vlastně vynutil a že takovým způsobem to dělat nelze, protože to má zlé důsledky. Že by bylo lepší, aby se Chizkijáš neuzdravil a bez-božný Menaše nenarodil. Jenže bez Menašeho by nepřišel na svět ani Chizkijášův vnuk Jósijáš, velký král reformátor.

Je jistě potřeba přemýšlet nad tím, o co vlastně prosím a co Bohu předkládám, nemodlit se bezmyšlenkovitě. Jisté ale je, že člověk smí a může předložit Bohu v modlitbě a pláči vše. I vlastní zdraví a život. Ke komu jinému bych měl jít? Vždycky si říkám, jak těžce asi žijí a musí žít ti, kteří se neumí modlit. Musí nést všechno sami, protože nevědí anebo snad nechtějí vědět o Bohu.

Chizkijáš – a to je smutná věc v jeho příběhu – po vyslyšení modliteb zpychl a nebyl vděčný. Pokořil se teprve po Božím trestu. Ani vyslyšená modlitba v nouzi, ani zázrak, dokonce ani opakovaný, není pojistkou, aby člověk nezpychl a aby byl skutečně vděčný a pokorný, nebo aby od víry neutekl.

3. Modlitba při hodu beránka (2. Paralipomenon 30,17-20)

Třetí Chizkijášova modlitba (i když časově předchází dvě již zmíněné) zazní při slavení hodu beránka. Je to dojmavá chvíle. Lidé se ke slavnosti velikonočního beránka scházejí ze všech stran. Podmínkou slavení je náležitá příprava: člověk se musí očistit, vyznat své hříchy a posvětit se. Řada těch, kdo slavili, se ale neočistila. Jedli sice velikonočního beránka, ale nesplnili vše, co měli.

Patřilo by se poslat je pryč, když to nedělají správně, a tím to celé vlastně znevažují a znesvěcují. A místo toho se za ně král Chizkijáš modlí k Bohu: „Dobrotivý Hospodin ať zproští viny každého, kdo se upřímným srdcem dotazoval na slovo

Hospodina, Boha svých otců, i když neprošel očišťováním ve svatyni.“ – A Hospodin Chizkijáša vyslyšel.

Ti, kteří se neočistili, jak měli, byli ze severního Izraele (z kmenů Efrajim, Manases, Isachar a Zabulón). Možná by se dalo říci: byli z jiné církve, z jiné tradice. Také slavili hod beránka, také děkovali Bohu za zázrak vyvedení z Egypta, ale trochu jinak.

Velmi mne oslovila Chizkijášova laskavá modlitba. Všechny ty lidi Bohu předkládá v modlitbě a za rozhodující považuje skutečnost, že se člověk s upřímným srdcem dotazuje na Boží slovo. Upřímné srdce, toužící po Boží vůli jako rozhodující znamení. Jako by tu znělo slovo Pána Ježíše o tom, co člověka poskvňuje a co ne: ne to vnější, ale stav jeho srdce.

Postní doba je také dobou přípravy na slavení hodu Beránka. Přípravou na Kristův stůl. Kristus zve k hodu Beránka. Někdy na tom jsme podobně jako tehdy Izraelci. Někteří se připraví, někteří ne. Někteří ani nejsou z Judy, ale ze severního Izraele. Rozhodující ale je upřímné srdce, dotazující se na Boha a jeho slovo.

Jak často se ulpělo na naprosto malicherných věcech: Co se může a co se nemůže během postní doby jíst. Co si člověk může nebo nemůže obléknout. Jak často se i u samotné večeře Páně ulpělo na naprosto malicherných věcech: Jestli je víno červené, nebo bílé. Jestli se podává kvašený chléb, nebo nekvašená oplatka. Jestli se zpívá, nebo mlčí, nebo třeba recitují biblické verše. Nebo jestli se ráno před večeří Páně může nebo nemůže snídat.

A při tom vše závisí na upřímném srdci dotazujícím se na Boha, na jeho slovo, na jeho vůli. Na srdci, toužícím po odpuštění hříchů, na srdci, toužícím po Boží blízkosti.

Kristus je naše blízkost Bohu. Kristus je očištěním našich hříchů. Jeho krev nás očišťuje od každého hříchu. A zve vás všechny, abyste očistili svá srdce, toužili po jeho blízkosti, po jeho milosti, po jeho pokoji, jeho slovu. Abychom se ptali na jeho slovo, na jeho vůli pro svůj život. To je správný půst. To je správná příprava na hod Beránka.

Dobrotivý Hospodin nechť zproští viny každého, kdo by se upřímným srdcem dotazoval na slovo Boha Hospodina, Boha svých otců. Každého, kdo touží po Boží milosti, zjevené v oběti Božího Syna Ježíše Krista.

MODLITBA PO KÁZÁNÍ

Pane Bože, prosíme tě o srdce, které se umí a chce dotazovat na tvoje slovo. O srdce, které touží po tvé milosti, zjevené v Pánu Ježíši Kristu. Toužíme po tvém slovu, Pane, toužíme po tvé spáse. Amen.